

UTOM AKPANIKỌ

2 Timothy 6:1, 2; Nwed Mbon Ephesus 6:5-9;

Nwed Mbon Rome 13:1-8

QYQHQ UKPEP-NKPQ 358

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Sededi eke mbufo enamde, enam ke ofuri esit, nte nkpo eke enamde eno Qboñ, minamke ino owo” (Nwed Mbon Colossae 3:23).

Ndima Abasi

“Ma Jehovah Abasi fo ke ofuri esit fo, ye ke ofuri ukpoñ fo, ye ke ofuri ekikere fo. Emi edi akamba ye ebe-iso item” (Matthew 22:37, 38).

Odu ediwak owo ke ererimbot emi midighe nditq Abasi edi ekere ete ke akpana mme imo ima Abasi. Mmø enyuñ etiñ ete ke mme imo imanam ntre. Owo kiet amana ye udqñ ke esit ndinyene se ekponode, ye ndima owo emi enyenede odudu akan enye. Mmø oro midiøñqke ibaña ata Abasi esiwak ndikpono ndem.

Edi ke ediwak idaha, mme owo emi ebede ke uwak ido ye edinam ndikpono Abasi. Idaha edikpono Abasi mmø idian ke edu uwem mmø ye owo ke usen ke usen. Jesus ama etiñ ete ke ana nnyin ima Jehovah Abasi ke ofuri esit nnyin, koro emi edide akamba ye ebe-iso ibet. Edi oro ikedighe nkukure ibet.

Ndima Mbøhiduñ Fo

Jesus ama adian nkpo ke akpa ibet: “Udiana onyuñ ebiet enye, ete, Ma mbøhiduñ fo nte idem fo” (Matthew 22:39). Mme owo ekeme ndidøhø ete ke mme imo imama Abasi, nnyin inyuñ ikemeke nditiñ ñwut nte ke mmø inamke ntre. Edi nnyin imekeme nditiñ ata usop-usop, mme owo ama mbøhiduñ esie mme imaha. Mbøhiduñ ekeme ndidi owo emi nnyin idukde nduk. Ini kiet qfiøk-ibet ama obup Jesus ete “Anie edi mbøhiduñ mi naña?” Jesus ama qnø enye mbuk Eti Owo Samaria. Owo kiet qkoduø ke otu mbon ñwo, enyuñ emia enye eti eti. Nte enye osuk anade ke mben usuñ, oku asaña ebe. Akana nte enye edi isuñ-utom Abasi mi ke isqñ. Akpana nte enye atua owo emi akadade unan mbøm nte Jesus akpanamde. Edi oku ekere idaha esie akan ndiñwam owo emi okoyomde unwam. Levi emi akafiakde edibe edi enye emi ekenyenede ebuana ke utom edikpono Abasi ke Itie-ukpono. Kiet ke utom emi enye akpanamde ekpedi ndise mbon udqñ ye mmø emi nkpo anamde. Ke ntre apkakana nte enye añwam owo oro, ekpededi enye mikenyeneke ima ino enye. Edi enye ñko asaña ebe “Ke ñkan eken.”

Ibighike, Owo Samaria asaña edi, emi akananam mitiñke ite ke imo imenyene utø ido ukpono Abasi emi oku ye Levi ekenyenede, edi enye enyene ima ke esit qnø owo emi okodude ke afanikøn onyuñ añwam enye.

Ke Jesus ama qkønø mbuk emi ama, Enye obup Qfiøk-ibet ete: “Anie edi mbøhiduñ owo emi qkoduøde ke otu mbon ñwo?” (Luke 10:36). Owo ekededi ekeme ndibørø mbume oro. Ke utø usuñ emi, owo ekededi emi oyomde uñwam oto nnyin edi mbøhiduñ nnyin.

Nnyin imekeme ndikot mbio uføk nnyin, mbøhiduñ nnyin. Ayak esisit ndidi kpukpru eka ekop ete ke nditq mmø eføn edu ke uføk mme ufan mmø ekan nte edide ke uføk mmø. Ndusuk ini nditqñwøñ esikere ete ke inaha iføn ido, ñko ikere ibaña nditq eka mme imo iban ye iren. Edi edieke nnyin inyenede ima Jesus ke esit nnyin, nnyin iyema kpukpru owo.

Spirit qkødøhø John, owo Mbet ewet; “Edieke owo qdøhøde ete, Mmama Abasi, ndien enye asua eyen-ete esie, enye edi osu-nsu; koro owo emi mimaha eyen-ete esie emi enye okokutde ke enyin ikemeke ndima Abasi emi enye mikekwe” (1 John 4:20). Edieke nnyin ikpepde ke uføk nnyin ndinq kiet eken ukpono, idisqñke nnyin idem ndinq mmø emi edude ke aña ukpono, nnyin ñko iyenim mbet obio nnyin eke enende. Edøhø nnyin ete: “Enø kpukpru owo se idide udeme mmø: eda utomo enø mmø emi ekpebøde utomo; eda utip enø mmø emi ekpebøde utip; efehe mmø emi edotde ndik: ekpono mmø emi edotde ukpono” (Nwed Mbon Rome 13:7). Idut nnyin me obio nnyin ye mme ikpo obio ukara nnyin enyene mme mbet emi enamde ke uføn mme andiduñ; man añwam ata ediwak owo ndiduñ qtø kiet ke ifure, ana nte enim mme mbet oro. “Kpukpru owo esuk idem enø mme enyene-odudu emi

ekarade; koro odudu iduhe ke mitoho Abasi; ndien mme enyene-odudu emi edude kemi, edi Abasi okonim mmq” (Nwed Mbon Rome 13:1).

Utom Mmø Emi Edade Ke Utom

Mmø emi nnyin inamde utom qtø kiet edi mbøhiduñ nnyin ñko. Ana nnyin inam ñkpø ye mmø ke usuñ eke anamde mmø efiøk ete ke nnyin idì nditø Abasi. Paul, owo Mbet ewet qnø Timothy ete: “Yak kpukpru mmø emi esinede ke idak ufin ebat mme ete mmø nte owo emi odotde qyøhø ukpono, mbak owo editiñ idìøk adian enyiñ Abasi ye ikø Abasi eke ekpèpede. Yak mmø emi enyenede ete-uføk eke onimde ke akpanikø ekuse enye ke ndek oto koro enye edide eyen-ete. Edi mmø ekam enam ñkpø enø enye ekan, koro enye emi adiade uføn ubøk-utom mmø edi owo mbuøtidem ye edima owo Abasi” (1 Nwed Timothy 6:1, 2).

Nnyin ikpabatke idem nnyin ke ifin, edi edieke nnyin inamde utom inø owo, nnyin inyene ndinam utom ofuri esit nnø enye ke okuk emi enye ekpède nnyin.

Ndusuk ini ete-utom nnyin ekeme ndidi anana-ibuot ye owo nsøñ-ido nnyin ndinam utom nnø enye. Oro ñko idighe ntak emi esinde nnyin ikpetre ndinam utom ofuri usen nnø enye ke okuk usen emi ekpède. Peter ewet ete: “Nditø uføk, esukidem enø mme ete uføk mbufo ke ata ndik; idighe enø mmø emi efønde ido enyuñ etiede suñ-suñ ikpoñ, edi enø mmø emi ekwañade ido ñko. Koro edi se inemde Abasi esit, edieke owo obiomde ndutuhø onyuñ qbøde ufen eke midotke kabaña edifiøk eke enye qfìøkde Abasi” (1 Peter 2:18, 19). Nnyin iyebø utip eke okponde akan ke Heaven ke abaña ñkpø oro nnyin ibøde ufen mi, emi etiede nte nnyin ibøhø baba utip, ekøm “søsøñø” inyuñ iduhe, akan nte ikpøbøde utip ke mme ñkpø ereribot emi.

Jesus qdøhø ete: “Ekpeme ekunam edinen ido mbufo ke iso owo, nte mmø ekut: enamde ntre, mbufo inyeneke utip ke ubøk Ete mbufo emi odude ke Heaven” (Matthew 6:1). Ke kpukpru ñkpø eke nnyin inamde, edieke inamde iyom itoro owo, nnyin imøbø utip nnyin mi ke isøñ. Yak nnyin inam utom inø Jesus ke ndop-uyo ndusuk ke ndibe, man nnyin inyene mme inyene ke Heaven.

Nte Anam Qnø Obøñ

Ediwak ini edi økpøsøñ ñkpø qnø owo emi enamde utom qnø owo eñwen ndikut nte ke imø inam utom oro nte inam inø Obøñ. Ke ini Paul ekewetde qnø mbon Ephesus, enye qdøhø ete: “Esuk ibuot enø mmø emi edide mme ete-uføk mbufo ke obukidem, ke uteñe ye nyekidem ye ofuri esit, nte enam enø Christ ... eda erinyime esit enam utom, nte ñkpø eke mbufo minamke inø owo, edi enamde enø Obøñ” (Nwed Mbon Ephesus 6:5-7). Abasi ke ese kpukpru se nnyin inamde. Enye okut mme mkpøsøn ebiet oro nnyin isañade ibe ke esit, onyuñ qñwøñø ete ke Imø idikpoñke inyuñ ifre nnyin; ñko ke Imø iyenø nnyin utip ke nti utom nnyin edieke nnyin inamde nte inam inø Enye.

Ke ini Paul ewetde qnø mbon Galatia enye qdøhø ete: “Eyak ikukpa mba ke erinam eti ñkpø; koro ke edikem ini nnyin iyedøk mbuñwum, edieke nnyin miyakke idem emem nnyin.” Onyuñ adian ñko: “Eyak nnyin iføn ido ye kpukpru owo akpan-akpan ye mmø emi etode ke uføk mme andinim ke akpanikø” (Nwed Mbon Galatia 6:9, 10).

Ediwak owo ekere ete koro mmø enamde utom enø owo uføk Abasi mmø, mmø ikpanaha enam økpøsøñ utom enø enye ukem-ukem nte mmø enamde enø esen owo. Edi, nnyin kpukpru ini inyene ndiwut ido akpanikø ke usuñ unam mbubehe nnyin. Paul, owo mbet, ekpe Ndítø Abasi ubøk ete: “Ekutek ke ifik mbufo” (Nwed Mbon Rome 12:11). Nnyin iyedu ye mme ufan nnyin ibighi edieke nnyin inøde mmø unen mmø, nnyin ñko iyebø edidiøñ Abasi ke uwem nnyin.

Abasi ñko enyene ikø qnø mme andikpe owo utom “Mme ete-uføk enø ifin mbufo se inende inyuñ ikemde; sia efiøkde ete mme imø ñko imenyene Ete-uføk ke Heaven” (Nwed Mbon Colossae 4:1). Ukwañ ete-uføk eyebo ufen ke idìøk edinam esie ke ini ubiere ikpe. (James 5:1-6).

Akakan Mbet

Ke ini Jesus økpønøde nnyin se ekotde Akakan Mbet, Enye qdøhø ete: “Ntre sededi mbufo eyomde owo enam ye mbufo, enam kpa ntre ye mmø” (Matthew 7:12). Enye etiñ abaña “owo”, emi otuk kpukpru owo, iren, iban ye nditøwøñ, kpukpru owo ke kpukpru mme idut, ndítø Abasi ye mme idìøk owo.

Etiñ ete ke ekpekwøhøre kpukpru mfina ereribot efep ke usen kiet, edieke kpukpru owo ekpetøñde ke usen ubøk kiet ndidu uwem nte Akakan Mbet etemedé. Udøñ-itøñ odudu ididuhe aba, ndituk kiet eken man enyene udori iduhe aba. Mbon inyene iditukke ubuene; ete-uføk idinøhø anam-utom esie utom eke okponde akan, anam-utom eyenam utom ete-uføk esie nte ekemde enye, onyuñ

anam akan ke ukeme odude. Nditø eka iren ye eka iban idinwanake aba; mme ebe ye iban eyenam ñkpø enø kiet eken ke ima ye ukpono. Edidianare ye edisio ke ndø ididuhe aba, nditø eke esuade iduhe aba. Nte oro ididighe ererimbot eke enende? Oro edi utø ererimbot eke Jesus oyomde nnyin iduñ ke esit. Enye edi ntak emi Enye ɔnɔde nnyin mme mbet emi man ida idu uwem.

MME MBUME

1. Ewe edi akamba ye ebe-iso ibet?
2. Ewe edi udiana, emi ebietde akpa?
3. Nnø mbuk Eti Owo Samaria.
4. Nso ikedi ntak emi Owo Samaria ekedide eti mbøhiduñ?
5. Abasi okot didie owo emi ɔdøhøde ete imø imama Abasi edi mimaha mbøhiduñ mme eyen-eka esie?
6. Didie ke nnyin inyene ndidu uwem ye mmø emi ekpede nnyin utom?
7. Tiñ Akakan Mbet.
8. Tiñ wut nte ererimbot ekpetiede edieke kpukpru owo ekpedude uwem nte Akakan Mbet etemedede.